

Wymagania na oceny do historii dla szkoły podstawowej „Wczoraj i dziś” kl. 8

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej.

Szarym kolorem oznaczono treści, o których realizacji decyduje nauczyciel.

Temat lekcji	Materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Rozdział I: II wojna światowa							
1. Napaść na Polskę	1. Przygotowania Niemiec do wojny 2. Polski plan obrony 3. Wybuch II wojny światowej 4. Wojna obronna w 1939 r. 5. Napaść sowiecka 6. Ewakuacja polskich władz 7. Bilans wojny obronnej	XXXI.1 XXXI.2 XXXI.3	- wyjaśnia znaczenie terminów: wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), „dziwna wojna”, internowanie - zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) - identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina	- identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego - wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej - wymienia przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, uwzględniając żołnierzy i ludność cywilną	- wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r. - wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa graniczna, „polskie Termopile” - zna daty: bitwy o Westerplatte (1-7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939) - przedstawia stosunek sił ZSRS,	- identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga, Tadeusza Kutrzeby - przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. - omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop-Mołotow - wymienia i charakteryzuje	- ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. - ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

					Niemiec i Polski – wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi	etapy wojny obronnej Polski	
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina (1939–1941)	1. Wojna zimowa 2. Agresja Niemiec na Danię i Norwegię 3. Atak III Rzeszy na Francję 4. Państwo Vichy 5. Bitwa o Anglię 6. Wojna na Bałkanach	XXXII.1	– wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię – wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.	– wyjaśnia znaczenie terminów: linia Maginota, kolaboracja – zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (IV 1940), ataku III Rzeszy na Francję (V–VI 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940) – wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.	– wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, – opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie	– zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (IV 1941) – przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939– 1941 – przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939– 1940	– opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941
TSW – Dlaczego	1. Jak pokonać flotę brytyjską? 2. Bitwa o Anglię	XXXII.1	– wyjaśnia znaczenie	– wyjaśnia znaczenie terminu operacja	– zna datę największego	identyfikuje postacie: Mariana	– wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski

Niemcy nie zdobyli Anglii?	3. Pierwsza porażka Hitlera		terminu Enigma – zna datę: bitwy o Anglię (lato–jesień 1940) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla	„Lew morski” – wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię	nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940) – wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami – przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii	Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Żygalskiego – omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię – porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie bitwy o Anglię	Niemiec w bitwie o Anglię – ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię
3. Wojna III Rzeszy z ZSRS	1. Atak niemiecki na ZSRS 2. Wielka Wojna Ojczyźniana 3. Bitwa o Moskwę 4. Przełomowe wydarzenia na froncie wschodnim 5. Losy jeńców sowieckich	XXXII.1 XXXII.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: plan „Barbarossa”, Wielka Wojna Ojczyźniana – zna datę agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941) – omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej	– wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem – wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki	– wyjaśnia znaczenie terminu blokada Leningradu – wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r. – przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej	– zna daty: blokady Leningradu (1941–1944), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943), bitwy na łuku Kurskim (VII 1943) – przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943	– wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS – wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS

						- przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich	
4. Polityka okupacyjna III Rzeszy	1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych 2. Ruch oporu w okupowanej Europie 3. Polityka niemiecka wobec Żydów 4. Holokaust 5. Niemieckie obozy koncentracyjne i obozy zagłady 6. Postawy wobec Holokaustu	XXXII.2	- wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, obóz zagłady - identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej	- przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji, szczególnie wobec Żydów - omawia bilans Holokaustu	- wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), Generalny Plan Wschodni, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Szoah, „Żegota” - charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec - wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu - wyjaśnia, jakimi sposobami ludność obszarów	- wyjaśnia znaczenie terminów: szmalcownicy, Ponary - wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie - porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców - przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów	- omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów - ocenia postawy wobec Holokaustu

					okupowanych przez Niemców niosła pomoc Żydom		
5. Wojna poza Europą	1. Walki w Afryce Północnej 2. Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie Japonii i USA do wojny 4. Ofensywa japońska w Azji	XXXII.1 XXXII.3	- wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, konwój, Enigma, lotniskowiec, pancernik - zna datę ataku Japonii na USA (7 XII 1941)	- wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o Atlantyk, wilcze stada - identyfikuje postacie: Franklina Delano Roosevelta, Erwina Rommla	- wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne - wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway, oraz lokalizuje je na mapie - wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej	- zna daty: bitwy pod El Alamein (X-XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942), - identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery'ego, Dwighta Eisenhowera - wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r. - przedstawia przebieg walk w Afryce - charakteryzuje ekspansję japońską w Azji	- omawia działania wojenne na morzach i oceanach - ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny - przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagających na morzach i oceanach
6. Droga do zwycięstwa	1. Początek Wielkiej Koalicji 2. Walki na Sycylii i we Włoszech	XXXII.1 XXXII.3 XXXII.4	- wyjaśnia znaczenie terminów: izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka	- wyjaśnia genezę i cele Wielkiej Koalicji	- przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki	- wyjaśnia znaczenie terminów: Lend-Lease Act, operacja	- przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji

	3. Konferencja Wielkiej Trójki 4. Otwarcie drugiego frontu w Europie 5. Koniec wojny w Europie 6. Walki na Dalekim Wschodzie		Koalicja, Wielka Trójka, konferencja w Teheranie – zna daty: konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), desantu aliantów w Normandii (VI 1944), konferencji jałtańskiej (II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945), zrzućenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, Harry’ego Trumana		w Teheranie i Jałcie	„Market Garden”, taktyka żabich skoków, kamikadze – zna daty: podpisania Karty atlantyckiej (VIII 1941 r.), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944 i I 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945) – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej – charakteryzuje działania na frontach w latach 1944–1945	antyhitlerowskiej – ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii
Rozdział II: Polacy podczas II wojny światowej							
1. Dwie okupacje	1. Podział ziem polskich	XXXIII.1 XXXIII.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne	– wskazuje na mapie tereny pod okupacją	– zna datę podpisania traktatu	– wyjaśnia znaczenie	– porównuje i ocenia okupacyjną politykę

	2. Okupacja niemiecka 3. Terror hitlerowski 4. Okupacja sowiecka 5. Deportacje w głąb ZSRS 6. Zbrodnia katyńska		Gubernatorstwo, sowietyzacja, łapanka, wysiedlenia, deportacja, akcja „AB” – zna datę zbrodni katyńskiej (IV–V 1940)	niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej	o granicach i przyjaźni (28 IX 1939) – podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego (Palmiry, kaźń profesorów krakowskich i lwowskich, Katyń) – omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej	terminów: volksdeutsch, volkslista, Pawiak – przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją – przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie – przedstawia cele deportacji Polaków w głąb ZSRS	władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego
2. Władze polskie na uchodźstwie	1. Powstanie polskiego rządu na emigracji 2. Armia Polska na Zachodzie 3. Polacy na frontach II wojny światowej 4. Relacje polsko-sowieckie 5. Armia Andersa	XXXIII.2 XXXIV.1 XXXIV.2 XXXIV.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, układ Sikorski-Majski, armia Andersa, sprawa katyńska – zna daty: powstania rządu emigracyjnego	– wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, katastrofa gibraltarska – wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące	– omawia postanowienia układu Sikorski-Majski – wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych	– zna daty: walk o Narwik (1940), walk o Tobruk (1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (VII	– omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej

	w ZSRS 6. Sprawa katyńska 7. Śmierć generała Sikorskiego		(IX 1939), układu Sikorski-Majski (VII 1941) – identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego	w najważniejszych bitwach II wojny światowej – wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie	bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, Monte Cassino, Falaise, Arnhem, Berlin, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku)	1943) – identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Stanisława Mikołajczyka, Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie - omawia okoliczności powstania układu Sikorski-Majski – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii Andersa – wymienia polskie formacje wojskowe	– przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych
--	--	--	---	--	---	---	--

						uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej	
TSW – Kim był kapral Wojtek?	1. Jak Wojtek został żołnierzem? 2. Niedźwiedzie zadania bojowe 3. Niedźwiedź cywil	XXXIV.2	– wyjaśnia znaczenie terminu żołd – identyfikuje postacie: gen. Władysława Andersa, kaprala Wojtka	– przedstawia okoliczności przygarnięcia niedźwiadka przez polskich żołnierzy – opisuje prace, które pomagał wykonywać niedźwiedź Wojtek	– opisuje trasę, którą przemierzyła armia Andersa	– omawia powojenne losy niedźwiedzia Wojtka – tłumaczy, dlaczego niedźwiedź Wojtek nie trafił po wojnie do Polski	
3. Polskie Państwo Podziemne	1. Początki działalności konspiracyjnej 2. Powstanie Armii Krajowej 3. Działalność polskiego podziemia 4. Polskie Państwo Podziemne	XXXIII.4	– wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Armia Krajowa (AK), Szare Szeregi identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego „Grota”, Tadeusza Komorowskiego „Bora”	– wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki – przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego	– wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), Delegatura Rządu RP na Kraj, sabotaż – wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała	– wyjaśnia znaczenie terminów: cichociemni, dywersja, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Armia Ludowa – zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939), – identyfikuje postacie: Henryka	– charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala – wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją

					Armia Krajowa	Dobrzańskiego „Hubala”, Jana Bytnara „Rudego”, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego – wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj – wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ/AK	
TSW – Akcje polskiego ruchu oporu	1. Kedyw 2. Akcja pod Arsenalem 3. Akcja „Główki”	XXXIII.4	– wyjaśnia znaczenie terminów: sabotaż, dywersja – identyfikuje postacie: Jana Bytnara „Rudego”, Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”, Franza Kutschery	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem, zamach na F. Kutschere, Kedyw – zna daty: akcji pod Arsenalem (III 1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944)	– przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F. Kutschere – podaje przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem – przedstawia metody działania Kedywu	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem – identyfikuje postać Emila Fieldorfa „Nila”	– omawia przebieg akcji pod Arsenalem oraz zamachu na F. Kutschere – wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za przeprowadzenie akcji pod Arsenalem – ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem
4. Społeczeń-	4. Postawa Polaków wobec okupantów 5. Zagłada polskich	XXXIII.1 XXXIII.2 XXXIII.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: Rada	– identyfikuje postacie: Ireny	– wymienia znaczenie	– wyjaśnia przyczyny i opisuje	– przedstawia stosunek państw

stwo polskie pod okupacją	6. Żydów Powstanie w getcie warszawskim 7. Polacy wobec Holokaustu 8. Rzeź wołyńska		Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska – zna daty: wybuchu powstania w getcie warszawskim (IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)	Senderowej, Józefa i Wiktorii Ulmów, Witolda Pileckiego – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego	terminów: szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki	przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich – charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim	zachodnich do Holokaustu – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów
5. Akcja „Burza” i powstanie warszawskie	1. Akcja „Burza” i jej przebieg 2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego 3. Wybuch powstania 4. Powstanie warszawskie 5. Skutki powstania	XXXIII.5	– wyjaśnia znaczenie terminów: godzina „W”, plan „Burza”, zrzuty – zna daty wybuchu i upadku powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944)	– identyfikuje postacie: Tadeusza Komorowskiego „Bora” – przedstawia założenia planu „Burza”	– przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego	– omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie – charakteryzuje etapy przebiegu	– opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich – omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą

						powstania warszawskiego	wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną – ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego
6. Sprawa polska pod koniec wojny	1. Polska Lubelska 2. Wielka Trójka a sprawa polska 3. Represje wobec Polskiego Państwa Podziemnego 4. Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej	XXXIV.3 XXXVI.1	– wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa, Manifest PKWN, Polska Lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN) – zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (VII 1944), konferencji w Jałcie (II 1945)	– wyjaśnia znaczenie terminu proces szesnastu – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego – wymienia postanowienia konferencji w Teheranie oraz w Jałcie dotyczące Polski	– zna daty: rozwiązania AK (I 1945), procesu szesnastu (VI 1945), powstania TRJN (VI 1945) – omawia okoliczności i skutki powstania TRJN	– wyjaśnia znaczenie terminu Niepodległość („NIE”) – identyfikuje postać Edwarda Osóbki-Morawskiego – przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie	– ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej

						- opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego	
Rozdział III: Świat po II wojnie światowej							
1. Początek zimnej wojny	1. Skutki II wojny światowej 2. Konferencja w Poczdamie i procesy norymberskie 3. Powstanie ONZ 4. Ekspansja komunizmu w Europie 5. Zimna wojna i doktryna Trumana 6. Kryzys berliński 7. Powstanie dwóch państw niemieckich 8. Powstanie NATO	XXXII.4 XXXV.1 XXXV.2 XXXV.3 XXXV.6	- wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna, żelazna kurtyna, blokada Berlina Zachodniego, NATO, reparacje wojenne - identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry'ego Trumana - wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni	- wyjaśnia znaczenie terminów: procesy norymberskie, plan Marshalla, doktryna Trumana - zna daty: konferencji poczdamskiej (VII-VIII 1945), powstania RFN i NRD (1949), powstania NATO (1949) - przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń - wyjaśnia, czym była zimna wojna	- identyfikuje postacie: George'a Marshalla - wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie - przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich - wskazuje okoliczności powstania NATO	- opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego - wyjaśnia znaczenie terminów: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja - zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI	- wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie - ocenia znaczenie powstania ONZ - ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec

						1945), przemówienia W. Churchilla w Fulton (1946), ogłoszenia doktryny Trumana (1947), blokady Berlina Zachodniego (1948- 1949) - przedstawia polityczne skutki II wojny światowej - wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego	
TSW – Mur berliński	1. Miasto podzielone żelazną kurtyną 2. Ucieczka do lepszego świata 3. Solidarni z berlińczykami 4. Upadek muru	XXXV.6	- wyjaśnia znaczenie terminu mur berliński - zna daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zjednoczenia Niemiec (1990)	- wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego	- wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego	- omawia okoliczności upadku muru berlińskiego - identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa - opisuje, jak budowano mur berliński	- wyjaśnia, jaką rolę w komunistycznej propagandzie odgrywał mur berliński - wyjaśnia, w jaki sposób międzynarodowa opinia publiczna zareagowała na budowę muru berlińskiego

2. Za żelazną kurtyną	1. ZSRS po II wojnie światowej 2. Kraje demokracji ludowej 3. Odwilż w bloku wschodnim 4. Układ Warszawski 5. Powstanie węgierskie w 1956 r. 6.	XXXV.3 XXXV.4	– wyjaśnia znaczenie terminów: supermocarstwo, kraje demokracji ludowej, odwilż, destalinizacja, Układ Warszawski – zna datę śmierci J. Stalina (1953)	– wyjaśnia znaczenie terminu powstanie węgierskie – zna datę powstania węgierskiego (X 1956) – identyfikuje postać Nikity Chruszczowa – omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej	– wyjaśnia znaczenie terminu Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) – wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej – omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego	– zna daty: powstania RWPG (1949), powstania Układu Warszawskiego (1955), – przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia – wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r.	– charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina – charakteryzuje sposób sprawowania władzy i politykę prowadzoną przez N. Chruszczowa
3. Rozpad systemu kolonialnego	1. Wojna domowa w Chinach 2. Polityka wewnętrzna Mao Zedonga 3. Rozpad systemu kolonialnego 4. Klęska Francji w Indochinach 5. Powstanie Indii i Pakistanu	XXXV.5 XXXV.8	– wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna, dekolonizacja, Trzeci Świat, Rok Afryki – zna daty: Roku Afryki (1960)	– wyjaśnia znaczenie terminu metoda biernego oporu – identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Mahatmy Gandhiego – przedstawia najważniejsze skutki	– omawia sposoby realizacji i skutki Wielkiego Skoku w Chinach – wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach	– zna datę powstania Chińskiej Republiki Ludowej (1949) – wyjaśnia znaczenie terminów: czerwona książeczka,	– charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości – omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej

	6. Upadek kolonializmu w Afryce 7. Kraje Trzeciego Świata		– wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego	polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji		neokolonializm – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej – opisuje komunistyczne reżimy w Chinach , szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki – opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga – przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach	wojny – ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii
4. Konflikt na Bliskim Wschodzie	1. Powstanie państwa Izrael 2. Rewolucja islamska w Iranie 3. I wojna w Zatoce	XXXV.7	– wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm	– wyjaśnia znaczenie terminu konflikt żydowsko-palestyński	– wyjaśnia znaczenie terminu „Pustynna burza” – wymienia	– zna datę wojny o niepodległość Izraela (1948–1949) – omawia proces	– ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu

	Perskiej		– zna daty: powstania Izraela (1948), rewolucji islamskiej w Iranie (1979), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)	– identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata, Ruhollaha Chomejniego	przyczyny konfliktów izraelsko-arabskich – przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael	powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości – opisuje charakter konfliktu bliskowschodniego – omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej	– ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim
5. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	1. Rywalizacja Wschód-Zachód 2. Wojna w Wietnamie 3. Rywalizacja w kosmosie 4. Rządy Breżniewa 5. Praska Wiosna 1968 r.	XXXV.4 XXXV.6	– wyjaśnia znaczenie terminów: wyścig zbrojeń – identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Fidela Castro, Johna F. Kennedy'ego	– wyjaśnia znaczenie terminów: Praska Wiosna – zna daty: Praskiej Wiosny (1968) – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja (zimna wojna) między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu	– zna datę: lądowania na Księżycu (1969) – omawia przyczyny i skutki Praskiej Wiosny	– identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Jurija Gagarina, Neila Armstronga, Aleksandra Dubčeka – omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w. – wyjaśnia okoliczności	

						interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji	
6. Droga ku wspólnej Europie	1. Demokratyzacja Europy Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji europejskiej 4. Powstanie EWG i Euratomu 5. Powstanie Unii Europejskiej	XXXV.10	- wyjaśnia znaczenie terminów: Unia Europejska, euro - zna datę powstania Unii Europejskiej w wyniku zawarcia traktatu z Maastricht (1992) - podaje przyczyny integracji europejskiej - identyfikuje postać Roberta Schumana	- wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Euratom, układ z Schengen, traktat z Maastricht	- zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), podpisania układu w Schengen (1985) - wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG oraz państwa należące do UE - wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej	- wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Komisja Europejska, Parlament Europejski, Rada Europejska, Beneluks, unia celna - przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej - wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej	- wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG - omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej - ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej
7. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.	1. Rewolucja obyczajowa 2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunty studenckie 4. Prawa kobiet 5. Terroryzm	XXXV.11	- wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm,	- identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI	- przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie	- wymienia hasła ruchów kontestatorskich - wyjaśnia, na czym polegała walka	- wyjaśnia znaczenie terminów: kontrkultura, laicyzacja, Greenpeace, Woodstock,

	polityczny 6. Walka z segregacją rasową w USA 7. Sobór watykański II		segregacja rasowa		XX w. – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki	z segregacją rasową w USA – wymienia skutki obrad soboru watykańskiego II – prezentuje poglądy ruchów walczących o prawa kobiet w XX w. – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich – wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70.	terroryzm polityczny – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich i pacyfistycznych – wymienia przejawy terroryzmu politycznego – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform soboru watykańskiego II
Rozdział IV: Polska po II wojnie światowej							
1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska 2. Polacy wobec komunistów 3. Referendum ludowe w 1946 r. 4. Sfałszowane wybory w 1947 r.	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza,	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wiśła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura prewencyjna,	– charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu

	5. Podziemie antykomunistyczne 6. Przemiany gospodarcze		Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezłomni (wyklęci)	przemysłu pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (1947) – identyfikuje postaci: Stanisława Mikołajczyka, Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny „Inki” – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej, kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich	Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel – identyfikuje postać Józefa Franczaka „Lalusia” – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce	II wojnie światowej – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – przedstawia realia funkcjonowania podziemia niepodległościowego – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – przytacza metody terroru stosowane przez komunistów	– podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – omawia przebieg odbudowy Warszawy – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu
TSW – Jak Polacy zasiedlali Ziemię Odzyskaną?	1. Przejmowanie kontroli 2. Napływ osadników 3. Zagospodarowywanie Ziemi Odzyskanych 4. <i>Sami swoi</i>	XXXVI.1 XXXVII.1	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemię Odzyskaną, szabrownictwo akcja „Wisła”	– omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemiami Odzyskanymi przez Polaków – wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na	– omawia przyczyny napływu osadników na Ziemię Odzyskaną – przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się na Ziemach Odzyskanych	– wyjaśnia, jak propaganda komunistyczna propagowała ideę Ziemi Odzyskanych – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziemi	– ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziemi Odzyskanych

				Ziemiach Odzyskanych		Odzyskanych z Polską – wymienia przykłady filmów o losach Ziem Odzyskanych i ich mieszkańcach	
2. Polska w czasach stalinizmu	1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarczo- społeczne 3. Próba kolektywizacji rolnictwa 4. Okres stalinizmu w Polsce (1948– 1956) 5. Socrealizm 6. Konstytucja stalinowska 1952 r. 7. Walka z Kościołem katolickim	XXXVII.1	– wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), system monopartyjny, Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), system centralnego sterowania gospodarką, – identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta	– wyjaśnia znaczenie terminów: plan sześciolletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – zna daty: powstania PZPR (1948), przyjęcia Konstytucji PRL (1952)	– wyjaśnia znaczenie terminów: przodownik pracy, kułak – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej	– przedstawia okoliczności powstania PZPR – przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześciolletniego – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła	– ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu
3. Czasy Gomułki (1956–1970)	1. PRL po śmierci Stalina 2. Poznański Czerwiec	XXXVII.2 XXXVIII.1 XXXVIII.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Służba Bezpieczeństwa (SB),	– wyjaśnia znaczenie terminów: poznański Czerwiec, „polska	– wyjaśnia przyczyny i skutki oraz opisuje	– zna datę wystosowania listu episkopatu	– ocenia postawę W. Gomułki wobec wydarzeń

	3. Rządy Gomułki – mała stabilizacja 4. Spór z Kościołem 5. Marzec 1968 r. 6. Grudzień 1970 r.	XXXVIII.3 XXXVIII.4	odwilż październikowa, mała stabilizacja, obchody Tysiąclecia Chrztu Polski – zna daty: śmierci J. Stalina (1953), – identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, kardynała Stefana Wyszyńskiego	droga do socjalizmu”, Marzec 1968 r., Grudzień 1970 r. – zna daty: wydarzeń poznańskich (VI 1956), polskiego Października (X 1956), wydarzeń marcowych (III 1968), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (XII 1970) – charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL	przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r. – omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce	polskiego do episkopatu niemieckiego (1965) – omawia proces odwilży – charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim – wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitkiej w Polsce w 1968 r. – wyjaśnia znaczenie terminów: MO Zmotoryzowane Odwoły Milicji Obywatelskiej (ZOMO) – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z Marca 1968 r. i Grudnia	poznańskich – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. – ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL – opisuje normalizację stosunków między Polską a Republiką Federalną Niemiec
--	---	------------------------	--	---	---	--	---

						1970 r.	
4. Polska w czasach Gierka	1. „Druga Polska” Edwarda Gierka 2. Życie na kredyt 3. Życie codzienne w PRL 4. Propaganda sukcesu 5. Nowelizacja konstytucji	XXXVIII.2 XXXVIII.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: „druga Polska”, propaganda sukcesu – identyfikuje postać Edwarda Gierka – przedstawia przemiany w życiu codziennym Polaków za rządów E. Gierka	– wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka – opisuje życie codzienne w czasach PRL	– omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa – wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka	– wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju – wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka nie przyniosła spodziewanych rezultatów – przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r. – przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków	– ocenia okres rządów E. Gierka
Rozdział V: Upadek komunizmu							
1. Początki opozycji	1. Czerwiec 1976 r. 2. Powstanie opozycji antykomunistycz-	XXXVIII.4 XXXVIII.5	– wyjaśnia znaczenie terminu Komitet	– wyjaśnia znaczenie terminu Czerwiec	– opisuje genezę, przebieg i skutki	– wyjaśnia znaczenie	– wyjaśnia, dlaczego władze

demokratycznej w Polsce	nej 3. Rozwój opozycji 4. Papież Polak	XXXVIII.6	Obrony Robotników (KOR) – identyfikuje postacie: Jana Pawła II, Jacka Kuronia	1976 r. – zna daty: wydarzeń czerwcowych (1976), powstania KOR (1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978), pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (1979)	wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na sytuację w Polsce	terminów: drugi obieg, Wolne Związki Zawodowe (WZZ) – przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.	komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne
2. Powstanie „Solidarności”	1. Strajki sierpniowe w 1980 r. 2. Utworzenie NSZZ „Solidarność” 3. Na drodze do konfrontacji	XXXVIII.7 XXXVIII.8	– wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, 21 postulatów „Solidarności”, NSZZ „Solidarność” – zna datę strajków sierpniowych (VIII 1980), porozumień sierpniowych z Gdańska (31 VIII 1980) – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Anny	– wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, porozumienia sierpniowe – przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.	– wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych	– zna daty: powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980), zamachu na Jana Pawła II (V 1981) – omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności” – przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia	– wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją

			Walentynowicz			w Polsce w 1980 r.	
3. Stan wojenny w Polsce	1. Wprowadzenie stanu wojennego 2. Internowanie opozycjonistów 3. Reakcja społeczeństwa 4. Ostatnie lata PRL	XXXIX.1 XXXIX.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), internowanie – zna datę wprowadzenia stanu wojennego (13 XII 1981) – identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy, Jerzego Popiełuszki	– przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce	– charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce	– zna daty: pacyfikacji kopalni „Wujek” (XII 1981), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984) – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego, w tym przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu	– ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego

						w Polsce	
TSW – Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem?	1. Początki Pomarańczowej Alternatywy 2. Pomarańczowa Alternatywa w akcji 3. Działalność po Okrągłym Stole	XXXIX.2	– wyjaśnia znaczenie terminu Pomarańczowa Alternatywa	– zna daty: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1987–1988), końca działalności Pomarańczowej Alternatywy (1990)	– wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie – wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy	– przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy – wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy – omawia działalność Pomarańczowej Alternatywy po Okrągłym Stole	– ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu
4. Rozpad bloku wschodniego	1. Kryzys ZSRS 2. Ronald Reagan prezydentem USA 3. Próby reform w ZSRS 4. Jesień Ludów 5. Rozpad ZSRS	XXXV.9	– wyjaśnia znaczenie terminu Jesień Ludów – identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, Václava Havla	– wyjaśnia znaczenie terminów: aksamitna rewolucja, <i>pierestrojka</i>, <i>głasnost</i> – zna daty: obalenia komunizmu w europejskich państwach bloku wschodniego (1989–1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozpadu ZSRS (1991)	– wyjaśnia znaczenie terminu pucz Janajewa – identyfikuje postacie: Borysa Jelcyna, – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w.	– zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez Gorbaczowa (1985), puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991), rozwiązania	– ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej – przedstawia rolę Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego

					– wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS	ZSRS (XII 1991) – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie	– wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne
5. Początek III Rzeczypospolitej	1. Obrady Okrągłego Stołu 2. Wybory czerwcowe w 1989 r. 3. „Wasz prezydent, nasz premier” 4. Budowa III Rzeczypospolitej	XXXIX.3 XL.1	– wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989)	– wyjaśnia znaczenie terminów: sejm kontraktowy – zna datę powołania rządu T. Mazowieckiego (1989)	– podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – przedstawia następstwa wyborów czerwcowych	– wyjaśnia znaczenie terminów: „gruba linia”/„gruba kreska”, ustalenia z Magdalenki – zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII)	– ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

			- identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego, Tadeusza Mazowieckiego			1989) - identyfikuje postacie: Czesława Kiszcza, Leszka Balcerowicza, - omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu	
rozdział VI: Polska i świat w nowej epoce							
1. [3.] Polska w latach 90. XX w.	1. Reformy gospodarcze 2. Społeczne koszty przemian ustrojowych 3. Rozpad obozu solidarnościowego 4. Sytuacja wewnętrzna Polski 5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej 6. Plan Balcerowicza i jego skutki	XL.1 XL.2 XLI.3	- wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja, bezrobocie - identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego	- wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, pluralizm polityczny - zna daty: wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), uchwalenia Konstytucji RP	- omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza	- wyjaśnia znaczenie terminu „wojna na górze” - zna daty: rozwiązania PZPR (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), reformy administracyjnej (1999) - identyfikuje postacie: Jana Olszewskiego, Jarosława Kaczyńskiego, Ryszarda	- ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r. - omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r.

				(1997), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005) - wymienia reformy przeprowadzone w 1999 r. - wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej		Kaczorowskiego - omawia koszty społeczne reform gospodarczych - charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski - przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej - wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego	
2. [4.] Polska w NATO i UE	1. Polska polityka zagraniczna 2. Polska w strukturach NATO 3. Polska droga do UE 4. Polskie społeczeństwo wobec Unii 5. Polska w walce z terroryzmem	XLI.1 XLI.2	- wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, referendum akcesyjne, Unia Europejska - zna daty: przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004)	- wyjaśnia znaczenie terminu referendum akcesyjne - przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE - omawia konsekwencje członkostwa Polski	- wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE - przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE	- wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka - zna daty: wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), obecności polskich żołnierzy na wojnach	- ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE - opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem - wymienia korzyści, jakie przyniosły Polsce integracja z UE

				w NATO		w Afganistanie (od 2002) i Iraku (2003–2008) – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO	oraz wejście do NATO
--	--	--	--	--------	--	--	----------------------

Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia oraz sposoby poprawy oceny

1. Uczeń jest zobowiązany do posiadania na lekcji historii podręcznika i zeszytu.
2. Uczeń ma obowiązek systematycznie i starannie prowadzić zeszyt.
3. Każda ocena cząstkowa ma ustaloną wagę.
4. Sposoby sprawdzania wiadomości:
 - a) **ocenianie bieżące (waga 1)** - odpowiedź ustna, pojęcia, daty, postacie, zadanie dodatkowe, praca na lekcji, praca w zespole.
 - b) **sprawdzian (waga 3)**
 - c) **kartkówka (waga 2)**

Sprawdziany wiadomości – są obowiązkowe, zapowiadane uczniom i wpisywane uczniom do dziennika z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdzane w ciągu dwóch tygodni.

Kartkówki – z trzech ostatnich tematów lekcji, nie muszą być zapowiadane.

Odpowiedź ustna - z tematyki zapowiedzianej przez nauczyciela. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do odpowiedzi tylko raz w ciągu półrocza. Powinien być przygotowany do każdej lekcji z trzech ostatnich tematów.

5. Uczeń nieobecny w szkole przez kilka dni ma obowiązek napisać sprawdzian lub zaliczyć inną formę sprawdzania wiedzy i umiejętności w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły. W przypadku zlekceważenia terminu poprawy uczeń pisze na najbliższej lekcji.
6. W przypadku nieobecności ucznia w dniu pisania sprawdzianu (nieobecność jednodniowa), uczeń pisze sprawdzian na następnej lekcji.
7. Uczeń ma prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu.
8. Ocenę można poprawić w ciągu dwóch tygodni od otrzymania stopnia.
9. Poprawa sprawdzianu może nastąpić tylko raz w terminie uzgodnionym przez nauczyciela.
10. Uczeń, który nie przystąpił do poprawy oceny w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, traci możliwość jej poprawienia.
11. Progi procentowe przy ocenianiu prac pisemnych:

100% - celujący

od 90% do 99% bardzo dobry

od 70% do 89% dobry

od 50% do 69% dostateczny

od 30% do 49% dopuszczający

poniżej 30% - niedostateczny

Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych

1. Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych dostosowane jest do jego indywidualnych potrzeb i możliwości. Uwzględnia ono zalecenia zawarte w opinii lub orzeczeniu PPP oraz zaangażowanie ucznia i postępy w nauce.
2. Ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się obowiązują na lekcjach historii wymagania i kryteria ocen określone w wymaganiach edukacyjnych dla wszystkich uczniów.

Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

1. Uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą wnioskować do nauczyciela przedmiotu o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny z historii.
2. Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:
 - przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych,
 - skorzystanie ze wszystkich oferowanych wcześniej przez nauczyciela form poprawy.
3. W przypadku spełnienia przez ucznia wszystkich warunków, nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na przystąpienie do poprawy ocen.
4. Sprawdzenie wiedzy może mieć formę pisemną lub ustną.
5. Nauczyciel przedmiotu decyduje o zakresie treści objętych poprawą.
6. Sprawdzenie obejmuje wymagania edukacyjne na stopień, o który ubiega się uczeń.
7. Poprawa oceny może nastąpić tylko o jeden stopień i jedynie w przypadku, gdy sprawdzian został zaliczony na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą. Wystawiona ocena jest ostateczna.